

EMO HES'LERİ YERİNDE İNCELEDİ

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Genel Merkezi, EMO Enerji Çalışma Grubu üyeleri ve 14 şubeden temsilciler ile Çevre Mühendisleri Odası ve Meteoroloji Mühendisleri Odası'ndan katılımlarla oluşturulan yaklaşık 60 kişilik heyet, 29-31 Ekim 2010 tarihleri arasında Karadeniz'de yapılan ve yapılmak istenen hidroelektrik santrallerini yerinde inceledi.

EMO Yönetim Kurulu'nun kararı üzerine EMO Trabzon Şubesi'nin organizasyonunu yaptığı 3 günlük gezide, ilk gün Akocak HES, Yukarı Manahoz HES, Günayşe HES, Çamlıkaya HES, Çaykara Trafo Merkezi İnşaatı incelendi. İkinci gün, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun SİT alanı ilan ettiği İkizdere Vadisi'ne hareket eden heyet, burada İkizdere HES, Cevizlik HES, Yokuşlu HES ve

İncirli HES'i gezdi. Rize'de Ziraat Bahçesi'nde Derelerin Kardeşliği Platformu temsilcileriyle toplantı yapan heyet, aynı gün Senoz Vadisi'nde incelemede bulundu. Rize'nin Çayeli İlçesi'ne bağlı Kaptanpaşa Köyü'nde Senoz Derneği temsilcisi ve yöre halkıyla sohbet toplantısı gerçekleştirildi.

Üçüncü gün ise Artvin'de Deriner HES inşaatı ile Borçka HES'te teknik incelemeler yapıldı. Trabzon'a dönen heyet, HES Teknik Gezisi'nde edinilen bilgi ve dokümanların paylaşarak, rapor çalışmasına dönüştürülmesi konusunda EMO Trabzon Şubesi'nde kısa bir değerlendirme toplantısıyla gezi programını tamamladı.

Rize'de Ziraat Çay Bahçesi'nde, 30 Ekim 2010 tarihinde, Derelerin Kardeşliği Platformu temsilcilerinin katılımıyla yapılan toplantıda konuşan

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göлтаş, gezi hakkında bilgi verdikten sonra şunları söyledi:

"Yanlışın en tehlikelisi doğruya en yakın olandır. Elbette enerjiye ihtiyacımız var. Bununla ilgili yatırım, üretim politikalarının sürdürülmesi gerekiyor. AKP döneminde tavşana kaç, taziye tut politikası uygulandı. Kamuya üretim yatırımları yasaklanırken, özel sektöre açılmış durumda. Yıllardır planlamanın doğru bir şekilde yapılmasını savunduk. EMO HES'lere karşı değildir. Bugün yapılan kaynaklarımızın tekelci bir anlayışla peşkeş çekilmesidir. AKP, bu anlamda sınıfta kalmıştır. Ticaret-piyasa temel ön koşul olarak getirilmiştir. İnsan yaşamıyla karşı karşıya geçilerek enerji ve çevre ikilemine getiriliyor. Çevreye düşman bir Çevre Bakanı, yaşam

hakını savunanları enerji karşıtı bir felsefe ile düşünüyörlarmış gibi tanıtan Başbakan, enerji alanını kasa sürükleyen bir AKP Hükümeti'ni kınıyor."

Derelerin Kardeşliği Platformu Yürütme Kurulu Üyesi Mehmet Gürkan, "Buraya yaşam veren sudur. Küresel sermayenin gözü bu sularımızda" diye başladığı konuşmasında, hukuk alanında kazanılan davaların, SİT alanı kararının bir yere kadar koruma ve geçici olarak nefes alınmasını sağladığını kaydetti. "Asıl önemli olan halkın örgütlü gücünü örebilmektir. Mücadele devam ediyor. Asıl sorun AKP değil, sistemin ta kendisidir" diyen Gürkan, meslek odalarının halkın yanında biraz daha fazla yer almasıyla daha iyi yerlere gelinebileceğini ifade etti.

Yine Derelerin Kardeşliği Platformu Yürütme Kurulu Üyesi Yaşar Aydın ise, hareketin bizatihi köylü hareketi olduğunu vurgulayarak, "Su bizim bütün hayatımızı var eden şey. Bizim mücadelemiz var olan yaşam alanlarımızın sürdürülmesidir" dedi. Aydın, "Türkiye'nin enerji ihtiyacı var mı" tartışmalarına girmediklerini, girmek de istemediklerini ifade ederken, "İstanbul'da daha ışıklı panolar olsun diye bu vadilerin yok olmasını istemiyoruz. Tonya'da Fol Deresi'nde 4 baraj yapılacağı söyleniyor. Gidip inceleseniz, yazık üzerinden yürüyerek geçeceğinizi

bir sudur. Hemşine'e gitseniz belki su bile bulamayacaksınız" diye konuştu. EMO'nun hazırlayacağı raporda buradaki yaşamı esas almasını istediklerini kaydeden Aydın, mühendis odalarının fikri ve teknik desteğinin çok önemli olduğunu belirterek, oda üyelerinin platform içerisinde yer almasını istediklerini de aktardı. Aydın, "Bizim arkamızda ne sponsor, ne ihracat şirketleri var. Hepimiz maddi olarak borçlandık. Fikri olarak bilim insanları, sendikalarla paylaşıyoruz" dedi.

Platformun Yürütme Kurulu Üyesi Saltuk Deniz de, yapılacak HES'lerin tümüne karşı olduklarını, kendi yaşam alanlarını korumak açısından bu mücadeleyi vereceklerini vurguladı. Deniz, açılan 84 davanın 45'inin sonuçlandığını ve 42'sinin lehlerine olduğunu açıklarken, şöyle konuştu:

"Bizim sorunumuz, biz bu bölgede yaşamak istiyoruz. İkizdere'de gördünüz. Senoz'da göreceksiniz. Bunlar ilk tahribatlar. Rize'de derelerin kaynaşmasını gösteren bir etkinliğimiz olacak. Başbakan dediği gibi 3-5 çapılcu olmadığımızı göreceksiniz. Bu saldırılar en çok AKP döneminde olmuştur."

Platformun diğer Yürütme Kurulu Üyesi Ömer Şan, mücadelenin enerji karşıtlığı gibi eylemler olarak algılanmaması gerektiğinin, yaşam mücadelesi verildiğinin altını çizerek, "İktidarın direktmiş

olduğu hukuk dışılık var. Yargı kararlarının uygulanması noktasında da başarılar elde ettik. TMMOB'nin ilgili birimleri bizim için çok önemli" dedi. Çevre mi, enerji mi ikilemine "yaşam" diye yanıt verdiklerini kaydeden Şan, bölgede telafisi imkansız zararlar oluşturulduğunu anlatırken, dinamit patlamalarının Kandilli Rasathanesi ölçümlerinde 2.7-2.8 gibi deprem kayıtları olarak geçtiğini, sert kayacın zeminlerinin bu patlamalardan etkilendiğini, İkizdere'de 3 köyün bu şekilde suyunun kaybolduğunu, yöre insanının adeta DNA'sının bozulduğunu söyledi. "Gerçekten ülkemizde bir HES cinneti yaşanıyor" diyen Şan, bir çok HES projesinin çok uluslu şirketlerle ortak olduğunu, dışa bağımlılıktan yakınılarak HES'ler öne çıkarılırken yapılan bu uygulama ile suların yabancılara devredildiğini söyledi.

Gezinin ikinci gününde Rize'nin Çayeli İlçesi'ne bağlı Kaptanpaşa Köyü'nde de halkla sohbet toplantısı yapıldı. Köy Kahvesi'nde yapılan sohbet toplantısında Senoz Derneği Temsilcisi Burhan Kara'nın EMO'nun böyle bir gezi için geç kaldığı, İstanbul'da eylemler yaptıklarını söylemesi üzerine, EMO İstanbul Şube Başkanı Erhan Karaçay o eylem sürecinde şubenin katılım sağlayarak yanlarında olduğunu söyledi. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş da, eleştirileri

kabul ettiklerini, ancak buradaki sorunun yalnızca Karadeniz'e özgü olmadığını, Munzur'da, Antalya'da aynı sorunların yaşandığını, bu sorunların herkesin sorunu olduğunu vurgulayarak başladığı konuşmasında, AKP'nin son 5 yıldır özel şirketler eliyle su kaynaklarını yağmaya dönüştürmüş durumda olduğunu ifade etti.

Senoz Derneği Temsilcisi Burhan Kara, toptan HES'leri red etme noktasında olmadıklarını, "Senoz Vadisi'nde yapılacak havza planlaması ile santral yapılabilir mi, yapılabilirse kaç tane yapılabilir" bunun ortaya konulmasını istediklerini anlattı. "Projelerle bütün havza parsellenmiş vaziyette. Bu pro-

jelendirmenin vadinin ölüm fermanı olduğunun bilincindeyiz" diyen Kara, havza planlaması konusunda mücadeleye ağırlık verdiklerini, mahkemelerin de bu yönde karar vermiş olmasına rağmen idarenin konuyu "pas geçtiğini" söyledi. Kara, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Birileri sular boşa akıyor diyor, ama su akarsa oraya bir katkısı vardır. Bir bölümünden belki enerji üretmek için faydalanılabilir. Çevreye zarar vermeden biraz daha masraf gerektiren belki başka projeler olabileceğini düşünüyoruz. O bize de katkı koyardı. Toptan reddetmek işe yaramıyor. Birileri arkadan dolanıyor."

Emekli Öğretmen İsmail Karalioğlu ise "Biz karşıyız. Derelerin akmasını istiyoruz. Burada biz yüzmeyi öğrendik. Bu su buradan alınırsa Kaptanpaşa diye bir şey kalmaz. Buna karşı mücadele vermek istiyoruz" dedi. Çiftçi Cahit Küçük ise, "Biz inşaat gelip, yapmak isteyenleri buraya sokmayacağız. Yukarıda yaptıkları tahribatı gördük. Biz Çukurca'dan Buzlupınar'a kadar hiçbir şey yapılıns istemiyoruz. Biz derenin etrafından bir ağaç kesmedik ya. Onlar yüz yıllık ağaçları kestiler. Yazın ağustos ayında insanlar hep dereye. Bizim denizimiz yok. Balığı dereye tutuyoruz. Çoluk çocuğumuz hep dereye. Efendilikle olmazsa kavga edeceğiz. Bunlar yasa tanımıyor ki..." diye konuştu.

Muhtar Adnan Karal da "Bizim sesimiz halkın sesidir. Biz buna karşıyız. En büyük gücümüz de halk. Biz hizmete değil, katliama karşıyız" dedi.

Bu konuşmalar üzerine EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş da, "Bizim amacımız elektrik mühendisi olsak da insandan yana. Buradaki duyarlılığınızı saygıyla karşılıyoruz. Doğayı tahrip eden, yaşam alanlarını yok eden projelere evet demiyoruz. En az zarar veren, alternatif kaynaklarımızı planlı bir şekilde devreye sokabiliriz. Halkın duyarlılığının demokrasilerde karşılığı olmalı" diye konuştu. ◀

